

Anteckningar från workshop om uppdrag – uppföljning

Hur gör ni idag när ni ger uppdrag till verksamheterna och följer upp resultaten?

- Skåne har process för behovsanalys och kunskapsstyrningsorganisationen. Utgår från befolkningens behov. Detta går in i uppdragen och är mer fokuserad på utveckling. Många indikatorer i uppföljning. Ingen beställar-utförarmodell. B U U, Behov, Uppdrag Uppföljning
- Sörmland, regelbok för beställning av primärvård. Uppföljningen består av ett indikatorset samt dialogmöten.
- VG-regionen, beställar-utförarmodell, utgår från mål- och inriktningsdokument. Indikatorer för uppföljning sjukvården har på ett sätt, övriga områden på andra sätt. Önskvärt med mer tid på uppföljningen, mäter vi rätt saker. Arbete pågår för att implementera tillitsbaserad styrning.
- Blekinge, arbete pågår med att ta fram behovsanalys för planeringsarbetet
- I Östergötland finns beredningar för behovsstyrning som återkopplar till HSN.
- VGR låter ofta representanter från utförarna återkoppla till HSN hur mottagna uppdrag genomförs enligt lagda överenskommelser.
- Vi behöver satsa mer på förebyggande hälsofrämjande arbete. Här måste det till ett långsiktigt arbete, det måste vara bättre att satsa på att människor är friska än att åtgärda bristerna när vi blir sjuka.
- I Sörmland arbetar man även med skolans personal från region och kommun för tidiga insatser, man jobbar i en "Nämnd med samverkan med socialtjänst och vård."
- VGR redovisade nuvarande organisation med Folkhälsostrategier och Folkhälsoråd i varje kommun som finansieras av regionen, och att man där har kommunala och regionala förtroendevalda och tjänstepersoner som deltar.
- Nya uppdrag arbetas fram med utgångspunkt i visioner och strategier. Viktigt att tänka långsiktigt från början. Ta utgångspunkt i strategierna och nuläge. Planera tidigt för uppföljning och långsiktighet efter avslutad projektperiod.

Ett önskvärt läge är:

- Behovsanalys: underlag för politiska beslut
- Uppdragsprocess: ta fram en uppdragsbeskrivning utifrån behovsanalysen, innehållande finansiering, uppföljning och genomförande av uppdrag
- Prioritering: uppdrag för förtroendevalda. Vad behöver prioriteras och förväntas ge bästa möjliga effekt.
- Verkställa uppföljningen: Vad blev resultatet? Bättre-sämre, gav de förväntad effekt, krävs ytterligare åtgärder?

Hur får ni med de hälsofrämjande och förebyggande insatserna i era uppdrag?

- Sörmland, finns med som övergripande nivå både i planering och uppföljning
- VG-region, liknande som Sörmland. Politisk omorganisation. Samverkansavtal
- Skåne, området finns med som en del i Framtidens hälso- och vårdssystem. Riktade hälsosamtal är ett exempel
- Blekinge, kommit lägre när det gäller barn- och unga än för vuxna.
- Hälsofrämjande uppdrag går genom kunskapsstyrningen. Levnadsvanor. Tex stillasittande och den ohälsa som skapas, hälsofrämjande insatser behövliga. Svårighet, finns behov men saknas resurser.
- Samverkan mellan Region och Kommun kan också utvecklas (skola, Socialtjänst etc) och skapa möjligheter för arbete med förebyggande insatser.

Hur kopplas uppdragen till finansieringen?

- Anslag, tillitsbaserat. Några aktiviteter är prestationsfinansierade
- Sociala investeringsfonder: fungerar i flera kommuner, har testats i några regioner men har inte fungerat
- Finansiering av uppdrag: Folkhälsa/ tidiga förebyggande insatser generellt begränsade resurser. Viktigt att ta ett grepp om frågan och prioritera den för att kunna rikta vårdresurser till dem med störst behov.

Vilka hinder upplever ni för att kunna ge uppdrag som också omfattar hälsofrämjande och förebyggande insatser?

- Man vill ha mycket evidens och det är svårt att få inom detta område. Nationell databas?
- Viktigt att inte fastna i specifika delar/ detaljer, utan arbeta på övergripande nivå.
- Avtal är ofta detaljerade, så ju mindre avtal desto mer detaljerade politiska beslut och tvärtom.
- Viktigt att de politiska besluten inte blir metodologiska, utan fokuserade på mål och riktning.
- Oklart ibland vem vi ska leverera resultaten till, särskilt om utgångspunkten är större strategiska beslut/ vägval men viktigt att veta och att styrkedjan är tydliggjord så man inte behöver söka för att finna mottagare och beslutsfattare.
- Arbeta med tidsatta piloter som man därefter går vidare med, antingen avslut eller uppskalning. Låt inte saker fortsätta i all oändlighet utan att besluta om vägval.
- Utvärdera brett. Inte enbart titta på siffrorna, uppfylldes målet eller ej. Resultatet kanske var likvärdigt med utgångsläget, men målgrupper som nåddes var annorlunda.
- Saknas ofta analyser som visar var behovet finns.
- Oftast är det mest akuta behovet i fokus, t e x tillgänglighet.
- Det finns "stuprör" inom och mellan olika avdelningar. Svårt att se samband och nytta med att samverka.
- Kompetensförsörjning kan vara ett hinder, t e x att finna personal inom lämpliga yrkeskategorier för att arbeta med uppdragen.
- Ett nationellt samarbete med att hitta analysmetoder och verktyg är att föredra. Vad händer om vi inte tar med förebyggande insatser i våra uppdrag?
- Viktigt att undersöka om det finns andra värdeskapande aspekter att ta hänsyn till genom en analys utifrån olika förutsättningar och perspektiv. Kanske är ett resultat som är lägre än förväntat ändå bättre än förväntat om vi breddar analysperspektiven.
- Det finns svårighet med finansiering via statsbidrag då de är kortsiktiga. Det är inte säkert att regionen har den ekonomin som krävs när statsbidraget tar slut, skapar svårigheter att få långsiktighet i uppdragen.
- Oklart var analyser ska göras? Vilken nivå ska driva vilken del i verksamheten? Hur når vi hela vägen?
- Förståelsen för politisk organisation, hur styrning går till och helheten ser ut är en utmaning, upplevelsen är att denna förståelse är begränsad i organisationerna som helhet.
- Långsiktighet behövs trots mandatperioder och ettåriga budgetar. Identifiera och ta vara på frågor där det finns en politisk enighet, börja där.
- Kan vara svårt att påvisa effekter av åtgärder och att de är evidensbaserade. Ett sätt är att sätta konkreta aktiviteter i uppföljningen som går att mäta.
- Oftast ska uppdragen genomföras inom befintlig ekonomisk ram men riktad finansiering förekommer också. När det gäller anslagsfinansiering till verksamheter ser det olika ut i regionerna.